

SLOVENSKI NAROD

Iskaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska 4. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Poostren protiitalijanski kurz v Angliji

Po imenovanju Edena za zunan jega ministra pričakujejo odločen nastop Anglije proti Italiji — V angleški vladi napovedujejo še druge senzacionalne spremembe

Anthony Eden

novi angleški zunanji minister

Anthony Eden se je rodil 12. junija 1897. Studiral je na glasovitih visokih šolah v Etonu in Oxfordu, na katerih se je specializiral za orijentalne jezike. Med svetovno vojno se je boril v Franciji, po končani vojni pa je nadaljeval študije in je bil izvoljen na listi konservativcev v parlament. Leta 1924 je postal parlamentni zasedni tajnik državnega podtajnika v notranjem ministrstvu, pozneje pa zasebni tajnik v tajništvu ministrstva zunanjih zadev. Ko je leta 1931 na krmilu vlada narodne koncentracije, je postal državni podtajnik v ministrstvu zunanjih del, a od leta 1932 je zastopal zunanega ministra Simona v njegovi odsotnosti pri Društvu narodov v Ženevi. Lani v januarju je bil imenovan za ministra pravde, letos pa za ministra pri Društvu narodov, ter je eden glavnih pobornikov politike sankcij proti Italiji.

London, 23. decembra. r. Včeraj je izšel ukaz, s katerim je imenovan dosednji minister za Društvo narodov Anthony Eden za zunanjega ministra. S tem je presekana negotovost, ki je vladala zadnje dni glede nadaljnjega politike Anglije. Imenovanje Edena za naslednika Hoareja smatrajo splošno za dokaz, da se je angleška vlada odločila za energično akcijo proti Italiji.

Kakor pa sodijo v političnih krogih, je imenovanje Edena za zunanjega ministra samo začasno, ter da je pričakovati v bližnji bodočnosti še nadaljnjih važnih izprememb. Nove spremembe bodo nastale po božičnih praznikih in bodo, kakor napovedujejo, zelo senzacionalne.

V vladi Baldwin ni soglasja v mnogih važnih notranje in zunanje političnih vprašanjih. Na eni strani je skupina ministra Edena, ki se zavzema za strogo izvajanje določb pakta Društva narodov in energičen nastop proti Italiji, na drugi strani pa je skupina vladnih liberalcev, ki ne marajo dopustiti, da bi bivšega zunanjega ministra Hoareja tako enostavno odzagal in likvidirali.

Po vestih, ki krožijo v političnih krogih, namerava v kratkem odstopiti tudi ministrski predsednik Baldwin, ki je v zbornici sam priznal, da je sodeloval pri pariski sporazumu, ki ga je sklenil Hoare z Lavalom zaradi česar hoče izvajati konsekvence. Baldwin bi v tem primeru prevzel kako ministrstvo. Na položaj predsednika vlade bi se v tem primeru zopet vrnil Macdonald ali pa bi prišel Austin Chamberlain. Eden bi ostal zunanji minister samo tako dolgo, da bi likvidiral vprašanja, ki so v zvezi z abesinskim konfliktom. Ko se mu bo posrečilo prisiliti Italijo h kapitulaciji, se bo Eden zopet umaknil ter bi se v zunanje ministrstvo znova vrnil Hoare, a istočasno bi se zopet umaknil tudi Macdonald in vrnil Baldwin.

Vsi ti načrti dokazujejo, da je politični položaj v Angliji skrajno zapleten ter da poslednje volitve niso prinesle zaželenega razčiščenja. Če bi sedaj prišlo do novih volitev, nihče ne dvomi, da bi dobila delavska stranka veliko večino.

Italiji, ako Mussolini odkloni pariske predloge. Ker italijanska vlada vse do danes na te predloge še ni odgovorila, smatrajo, da pomeni to odklonitev. Zato so v Londonu mnenja, da je napočil čas, ko bo moral Laval izvršiti svojo obljubo.

Deljeno mnenje v Parizu

Pariz, 23. decembra. z. Imenovanje Edena za naslednika Hoareja so sprejeli v Parizu z deljenimi občutki. Dočim vidijo nasprotniki Lavalova v tem dokaz, da je Lavalova politika doživela hud poraz ter da bo morala sedaj Francija hoče nočes opustiti svojo politiko koncesij in popuščanja do Italije, smatrajo v okolici Lavalova samega, da je Edenovo imenovanje za zunanjega ministra le začasno, ter da se juha ne bo pojeda tako vroča, kakor jo Eden kuha. Na vsak način pa sodijo, da je to le dokaz, da želi Anglija čimprej likvidirati abesinsko vprašanje, ker se boji komplikacij na Daljnem vzhodu.

Spremembe v diplomaciji

Pariz, 23. decembra. AA. »Journal« je objavil vest iz Londona, da se bo v kratkem izvršile velike izpremembe v angleški diplomaciji. Stalni državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Robert Vansittart bo v pokojem. Bržkone bo začasno imenovan za poslanca. Novi državni podtajnik pa bo bržkone sedaj angleški poslanik v Parizu George Clerk.

Kakor sodijo politični krogi ne bo imenovan nov minister pri Društvu narodov. Anglijo bo zastopal v Ženevi državni podtajnik lord Chamberlain. Ko bodo na dnevnem redu Društva narodov važnejša vprašanja, pa bo prišel v Ženevo zunanji minist. Eden osebno.

Komentarji angleškega tiska

London, 23. decembra. AA. Komentarja o imenovanju Edena za novega zunanjega ministra pravi »Times« med drugim, da je to imenovanje v skladu z razpoloženjem velike večine angleškega parlamenta in javnega mnenja. Anglija bo odlej spet trdno podpirala politiko Društva narodov pri ustvarjanju združbe fronte proti napadalcu ter ohranjanju vseh mednarodnih obveznosti, s katerimi naj se onemogoči vojna.

Reorganizacija angleške vojske

London, 23. decembra. AA. Listi so danes objavili informacije o moderniziranju angleške vojske na kopnem. Osem konjeničnih polkov bo spremenjenih v motorizirane edince, 28 pešadijskih batalijonov pa v mitraljejske batalijone. Slednji bodo oboroženi s težkimi strojnimi. Skupno bodo sestavljali posebno motorizirano divizijo, v kateri bodo poleg omenjenih oddelkov motorizirane konjenice in pešadije tudi oddelki lažjih tankov in artiljerije. Motorizirana bo tudi konjenična brigada, ki se sedaj nahaja v Egiptu.

Vznemirjenje v Rimu

Imenovanje Edena je izzvalo v italijanskih krogih veliko bojazen, ker smatrajo, da hoče doseči kapitulacijo Italije

Rim, 23. decembra. z. Imenovanje Edena za angleškega zunanjega ministra je izzvalo v rimskih vladnih krogih veliko vznemirjenje, ki prihaja do izraza tudi v današnjih listih. V Rimu so prepričani, da bo Eden sedaj kot zunanji minister izvajal ono politiko, ki jo je zastopal v Ženevi kot delegat Anglije in da je pričakovati sedaj pospešene akcije za posrbitve sankcij in vojaško blokado Italije. V zvezi s tem se

Rekonstrukcija vlade

Ministra Komnenović in Bobić sta podala ostavko — Za njuna naslednika sta imenovana Dragiša Cvetković in dr. Marko Kožulj

Beograd, 23. decembra. M. Včeraj dopoldne sta posetila ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića minister za telesno vzgojo in zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Mirko Komnenović in minister za gradnje g. Miloš Bobić. Pri tej priliki sta oboje ministra izročila predsedniku vlade svojo demisijo.

Predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović je takoj nato odšel na dvor, kjer je bil sprejet v daljši avdienci pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu. Po povratku z dvora je predsednik vlade dr. Stojadinović odšel v predsedstvo vlade, kjer je zbranim novinarjem sporočil, da je bila ostavka ministrov g. Komnenovića in Bobića sprejeta ter istočasno izvedena delna rekonstrukcija vlade. Kmalu za tem je bil izdan tudi službeni komunik, ki se glasi:

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. so kraljevi namestniki sprejeli ostavko, ki sta jo podala na svoje položaje minister za telesno vzgojo in zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Mirko Komnenović in minister za gradnje g. Miloš Bobić, ki sta razrešena svojih dolžnosti in stavljeni na razpoloženje.

Na predlog predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra sta bila z drugim ukazom kraljevih namestnikov imenovana:

za ministra socialne politike in narodnega zdravja ter zastopnika ministra za telesno vzgojo g. Dragiša CVETKOVIĆ, narodni poslanec;

za ministra za gradnje g. dr. Marko KOŽULJ, narodni poslanec in minister na razpoloženju.

Novoimenovana ministra gg. Dragiša Cvetković in dr. Marko Kožulj bila sta zaprisežena, nakar sta prevzela vodstvo svojih resorov.

Italijani priznavajo poraze v Abesiniji

Senzacionalno poročilo maršala Badoglija — Italijani so tepeni na jugu in severu — Zadnje upanje so sedaj že letalske akcije velikega obsega

London, 23. decembra. z. Najnovejša poročila z abesinskih bojišč dokazujejo, da Abesinci še vedno napredujejo in čim dalje bolj pritiskajo na Italijane. Na severni fronti so Abesinci v zadnjih treh dneh potisnili Italijane za nad 50 km daleč nazaj, to se jim je posrečilo s spretnim manevrom. Uspešno jim je obkoliti desno krilo italijanske fronte, zaradi česar so se morali Italijani umakniti tudi pri Makali in so se ustavili še le pri Aksumu, kjer so v teku srdite borbe. Tudi na južni fronti Abesinci napredujejo, čeprav tam še ni prišlo do večje bitke. V manjših praskah so Abesinci skoraj vselej zmagovali.

Značilno je, da danes tudi službeni italijanski komuniké priznava umik Italijanov ter poudarja, da so vsi prehodi preko reke Takaze sedaj v posesti Abesincev, ter da se Abesinci tudi na jugu prodri vse do kenjske meje. Italijansko poročilo navaja, da je maršal Badoglijo sedaj poslal v boj vsa raz-

položljiva letala ter upa, da bo z neprestanim bombardiranjem abesinskih čet zaustavil njihovo nadaljnje prodiranje. Opozarja pa na to, da so tudi letalske akcije vedno bolj težavne, ker razpolagajo Abesinci sedaj že z dobro izveženimi protiletalskimi oddelki. Tako so bila na primer pri včerajšnjem napadu italijanskih letalcev na abesinsko taborišče pri Negeliju vsa letala poškodovana. Zadata so bila od šestih krogel ter so imela nekatera letala vsa razcefrana krila. Več pilotov je bilo ranjenih, en opazovalec pa ubit. Dve letali so Abesinci sestrelili.

Rim, 23. decembra. z. Na zahtevo maršala Badoglija je včeraj krenilo v Abesinijo 50 vojaških letal, ki so bila prvotno določena za eventualne vojaške operacije v Sredozemskem morju.

Potres na Kitajskem

Sangaj, 23. decembra. AA. V Mapienu in okolici v južnem delu pokrajine Sečuan je nastal potres. Se pred dnevi so se pojavljali lažji potresni sunki. Glavni potresni sunki pa so se pojavili 18. decembra in so trajali vzdolž pet ur. Naglo so sledili drug drugemu. Čulo se je silno podzemsko hobotenje. Zemlja se je na mnogih mestih odprla. Zelo mnogo hiš se je porušilo. Tudi število človeških žrtev je zelo veliko.

Plinska eksplozija v Londonu

London, 23. decembra. AA. Na Trafalgar squareu je včeraj na nepojasnen način eksplozirala plinska cev. Plin se je razširil na tri milje daleč. Šest delavcev, ki so jih takoj poslali popraviti počenno cev, so kmalu nato onesveščene v bolnico.

Drugi pogreb maršala Pilsudskega

Krakov, 23. decembra. AA. Agencija Pat poroča: V vavelski katedrali so včeraj na svečan način položili kristalno krsto z zemskimi ostanke maršala Pilsudskega v bronasto. Prisotni so bili poleg vdove maršala Pilsudskega in njegovih dveh sinov vojni minister, zastopniki vojaških in civilnih oblasti in drugi ugledni predstavniki poljskega javnega življenja.

LJUBLJANSKA BORZA

(Devise z včerajšjo premijo 28,5 odstotka.)
Amsterdam 2973.45—2988.04, Berlin 1754.53 do 1768.41, Bruselj 737.83 — 742.80, Carib 1423.00 — 1430.07, London 215.86 — 217.92, New York 4352.66—4368.98, Pariz 289.07 do 290.61, Praga 181.60—182.71, Avstrijski šilling v privatnem kliringu 9.00 do 9.10.

INOZEMSKA BORZA

Carib, 23. decembra. Beograd 7.01, Pariz 20.315, London 15.205, New York 308.375, Bruselj 51.90, Milan 24.75, Madrid 42.10, Amsterdam 208.95, Berlin 123.80, Dunaj 87.50, Praga 12.77, Varna 56.076.

Anglija za dosledno izvajanje pakta DN

Anglija se vrača na politiko, ki jo je vodila v Ženevi pred pariškimi predlogi ter se bo zavzela za dosledno izvajanje sankcij proti Italiji

London, 23. decembra. AA. Politični krogi prišajo velik pomen imenovanju Anthonyja Edena za zunanjega ministra. Splošno se zadržuje, da je dala njegovemu imenovanju povod debata, ki se je vršila pretekli teden v spodnji zbornici. Obenem naglašajo zmago politične javnosti in parlamenta nad vlado, ki je bila prisiljena zavrniti pariske predloge. Redko kdaj se zgodi, da mora vlada na tak način kloniti pod parlamentom.

Diplomatski krogi so si tedaj čisto na jasnem, da bo Anglija odlej vodila spet ono politiko, ki je bila zvesta vse do zadnjih dni pred usodnim sestankom Hoareja in Lavalova v Parizu. Angleška

zunanja politika bo ostala strogo zvesta načelom Društva narodov. Vendar ni pričakovati, da bi Anglija šla do skrajnosti. Večina parlamenta se je zbrala okrog sedanje nacionalne vlade na osnovi govora, ki ga je imel v četrtek Austin Chamberlain. Zaradi tega je verjetno, da bodo nadaljnje akcije angleške diplomacije in svrhu ureditve italijansko-abesinskega spora. Ta načela odgovarjajo stališču vlade in njenim izjavam, da se odlej njena akcija ne bo nadaljevala toliko s pomočjo sankcij, kakor s pomočjo kolektivnega sistema vzajemne gospodarske, vojaške in pomorske pomoči.

Prva naloga Edena

Pogajanja za skupen nastop proti Italiji v primeru oboroženega konflikta na Sredozemskem morju

London, 23. decembra. z. Kakor za-trjujejo v dobro poučenih krogih, je prva naloga novega zunanjega ministra Edena da do kraja izvede pogajanja, ki jih je pričel prejšnji teden s sredozemskimi državami glede skupnega nastopa proti Italiji v primeru, da bi prišlo do spopa da med Italijo in Anglijo. Pogajanja se ob koncu tedna že tako daleč napre-

dovala, da so Angliji zagotovljena vsa pomorska oporišča v Sredozemskem morju, ki niso v posesti Italije. S Turčijo so v teku tudi pogajanja za ponovno utrditev Dardanelov. Kar se tiče Francije, so razgovori še v teku, vendar pa se zadržuje, da je Laval že Hoareju dal zagotovilo da bo Francija sodelovala tudi pri morebitni vojaški akciji proti

Dolgotrajna mirovna pogajanja

Assuncion, 23. decembra. AA. Mirovna konferenca zaradi Gran-Chaca traja dalje. Kakor kaže, je pričakovati, da se bo končno uspešno zaključila. Včeraj je zunanji

minister priredil udeležencem konferenco banket, ki se ga je udeležilo tudi nekaj novinarjev. V razgovorih s posameznimi delegati so dobili novinarji vtis, da je v kratkem pričakovati sklenitve mirovne pogodbe.

Predavanje o podzemeljskih skrivnostih

Predavala sta dr. L. Kuščer in prof. dr. L. Čermelj pod
okriljem Prirodoslovnega društva

Ljubljana, 23. decembra
Zdaj, v sezoni predavanja, stišimo naj-
različnejša zanimiva predavanja, vendar
je predmet vselej kolikor toliko. že ob-
delan. Skoraj najmanj obdelana pa so
pred širšim občinstvom raziskovanja pod-
zemeljskih jam, čeprav je pri nas izred-
no mnogo jam in četudi so naši raziskoval-
ci zelo delavni. V soboto sta predavala
dva naša znanstvena delavca o raziskova-
nju kraških jam v Ljubljani o speleologiji
instituta v Postojni. Predavala sta dr. L. Kuščer
in prof. dr. L. Čermelj. Predavanji — ki
sta bili prav za prav strnjeni v eno — sta
bili prirejeni pod okriljem Prirodoslovnega
društva, ki dela hvaljevredno za populariza-
cijo prirodoslovnih ved med našim ob-
činstvom. Prireditelj je otvoril dr. Škerlj.
Dr. Kuščer je simpatično ter poudarjeno
prikazal delo raziskovalcev kraških jam
onkraj meje in povedal, kaj ga je napo-
tilo, da je postal tudi sam speleolog. Kot
raziskovalec življenja jamaških polčev se
je začel že zgodaj zanimati tudi za podze-
meljske jame, posebno se, ker je mladost
preživel v Trstu med študenti, ki so bili
navdušeni »jamarji«. Toda Italijani so se
skoraj bolj navdušeni raziskovalci jam ka-
kor mi. Že pred vojno so bile organizirane
manjše skupine — bilo jih je zelo mnogo,
— ki so odkrivalle jame in jih raziskavale
ter se kosale med seboj. Zdaj je na način
raziskovanja še posebno v razmahu. Itali-
jani so že pred vojno raziskali jame iz
vojnih vidikov in je tudi zdaj mnogo vo-
jaških raziskovalcev, zelo delavno je bilo
tudi planinsko društvo in, kakor rečeno,
raziskovalci, organizirani v manjših skupi-
nah. Zdaj imajo Italijani registriranih 6000
jam in polovica jih odpade na Julijsko kra-
jino. Čudno pa je, da so med jami Julijske
krajine vsote tudi mnoge naše jame
na tej strani meje. V registru so itali-
janske imena jam, čeprav jih ljudstvo ime-
nuje drugače, kar je pa zabeleženih do-
maćih jam na drugem mestu, so popače-
na. Med njimi najdemo tudi ime, ki si ga
ne moreš kratkoma razložiti — Cecadim-
mam (Če kadim? Če mam!). Predava-
telj nam je razložil nastanek tega imena
povsem verjetno. Raziskovalci so najbrž
ponujali vodniku Slovencu cigarete in ga
vpraševali po imenu jame...
Kot raziskovalec jam je treba Italija
nom priznati velik pogum, požrtvovalnost
in stremiljenje po rekordih, da bi razisko-

vati največ jam in prodeli čim globlje.
Vendar pa njihovo delo ni visoko kvalita-
tivno ter jih v tem pogledu naši razisko-
valci prekašajo, čeprav so raziskali le 358
jam. Naši raziskovalci so bolj znanstveno
temeljiti in posvečajo mnogo pozornosti
tudi biološkim raziskavanjem, dočim je
raziskovalno delo Italijanov v biološkem
pogledu dokaj negativno. Dr. Kuščer ne-
davno ko se je mudil v Italiji, ni mogel
nikjer dobiti gruča iz neštetihi sicer raz-
ziskanih jam, da bi ga preiskal glede ži-
valstva. Na višku je pa sicer delo Italia-
nov znanstvenikov, speleologov. Velik
znanstveni pomen ima zlasti speleoski insti-
tut v Postojni. V Postojnski jami je pa
tudi znanstveni laboratorij z več oddelki,
ki v njih raziskujejo jamsko živalstvo in
spremembe na živalih, ki sicer žive na
svetlem. Videli smo krasne slike iz Po-
stojnske jame, zlasti iz dela tako zvané
Rajske jame, ki je bil odkrit šele zadnja
leta. Poslušali so vprav onemeli od za-
čudenja. Postojnska jama je zdaj tudi
zvezana s Črno jamo, ta pa s Pivko jamo
ter je to ogromen kompleks jam. Preda-
vatelj je končno naglasil potrebo, da na-
vežejo naši znanstveniki stike z italijan-
skimi, češ da znanost ne sme poznati mej
in da so tudi Italijani pripravljeni sodelo-
vati z nami. Izrazil je tudi željo, da bi
se pri nas raziskovalci organizirali v sku-
pinah po italijanskem zgledu, saj nas čaka
še izredno mnogo dela.

Drugi del predavanja (dr. L. Čermelj) je
bil zelo poučen ter nam je nudil vpogled
v strogo znanstveno delo speleologov. Pre-
davatelj je skušal razložiti za laika težko
umljive metode geofizikalnega raziskova-
nja čim bolj poljudno. Predvsem je opisal
metode hidrografskega raziskovanja, in si-
cer kako iščejo zamotane poti podzemel-
skih rek ter kako so ugotovili vodno zvezo
med Postojnsko in Malogrsko jamo (Piv-
ka, Unec) in nadzemskimi vodami. Ob-
širno je govoril tudi o gravimetrični metodi
in o merjenju plimovanja (bibavice) ze-
meljske skorje v Postojnski jami. Preda-
vanje je bilo najbrž za marsikoga pravo
razodetje. Dobro bi bilo, da bi ga preda-
vatelj, ki je tudi spreten pisec, objavil
v kateri naših revij. Obžalovati moramo,
da Prirodoslovno društvo ne prireja svojih
predavanj v večji dvorani, zunaj uni-
verze, ker bi bila nedvomno boljše obiska-
na.

SPD na razpolago več postelj in tudi
skupnih prenočišč. Hrana je izdatna in
zelo po ceni. Dohod. z železniške postaje
Zagorje v 2 in pol urah. Vabimo zlasti
Ljubljance, ki imajo zelo ugodno zvezo
s prvimi jutranjimi vlakom ob 5.22 in so že
ob 8. uri na Planini, kjer se jim poleg
krasnih smučskih terenov nudi tudi lep
razgled na Julijske alpe in Kamniške pla-
nine ter po vsem Zasavju!

— Neodreča. Posetnik Ivan Knez iz
Šemnika si je v sredo zlomil levo nogo.
Pri nakladanju drv se mu je skladi drv
sesul in ga pokopal pod seboj.

Z. K. D.
Božični filmski spored
Vesela
otroška ringaraja
Micky — Silly — Poppay — Betty
in Pitiki
predstave ob 11. predpoldne
ELITNI KINO MATICA

Smrt pod vlakom

Ljubljana, 23. decembra.
V soboto kmalu po polnoči so železniški
uslužbenec na progi blizu kemlne tovarne
v Mostah našli truplo povoženega moške-
ga, ki je bil zelo razmesarjen in ki mu je
manjkala glava. To so našli skoraj kilome-
ter daleč od kraja nesreče. Orožniki iz
Vevč so ugotovili, da je ponesrečenec iden-
titen z 38-letnim zidarjem Ivanom Terč-
kom, ki je stanoval pri D. M. v Polju 89 in
je doma nekje v Primorju.

Pokojni Terček je bil priden in marljiv
delavec in zato je skoraj izključeno, da bi
šel sam pod vlak. Najbolj verjetno je, da
je hotel ponesti po bližnjem od progi domov,
pri tem ga je pa zagrabil vlak. Njegovo
truplo so prepešali v mrtvašnico k Sv.
Krištofu.

Rajhenburški vlomilec obsojen

Rajhenburg, 22. decembra.
Se vedno nam je v dobrem spominu vlom-
il, ki ga je v noči 2. decembra izvršil Blažič
v našo baziliko. Cerkvena vrata je odprl
z vitrihom, nato je s silo razbil vrata na
tabernaklju in ukradel monštrance in dva
zlata ciborija. Pri tem je napravil okoli
10.500 Din škodo. Blažiču so bile razmere
v rajhenburški cerkvi dobro znane, saj je
služil nad 12 let v samostanu pri obeh
trapiščih, ki so ga že preoblekli v brata,
nakar pa je pobežal. Kasneje je bil v
Zagreb v neki tovarni, kjer so ga pa ne-
davno odpustili. Pod pretezo, da bo nekaj
zastulil, je izbežal s seboj nekega Antona
Kurnika, kateremu pa nariža za vlom v cer-
kev in izdal Med tem, ko je Blažič vlomil
v cerkev, je Kurnik ležal pijan pred cer-
kvenim pragom. Po vlomu sta se peš na-
potila na železniško postajo Videm, kjer sta
ju občinski uslužbenec G. Sajevec Milko z
dežurnim orožnikom in jutranjem zagreb-
skim vlakom spoznala in aretirala. Ukradene

ti davčne napovedi pridobine, posebnega
davčnega dohodka po čl. 59/E, davka na
samce, splošnega in skupnega davka na
poslovni promet in luksuznega davka pav-
šatev za davčno leto 1936. Podrobnosti
so razvidne iz pozivov davčne uprave v
Celju, ki so našteli na uradni deski mest-
nega poglavarstva in na oglasnih deskah
po mestu in okolici.

— Sankanje in smučanje na prometnih
cestah po mestu. — Na prepovedala.

— Spomenico glede gradnje moderne
justične palače v Celju, ki jo je odobrili
mestni svet, je mestno poglavarstvo po-
slalo na pristojna mesta.

— Hodnik pri meščanski šoli, ki je v
zelo slabem stanju, bo dala občina teme-
ljito popraviti. Stroški bodo znašali 1.329
dinarjev.

— Brezposelnost. Pri ekspozituri javne
bortne dela v Celju se je od 11. do 20. t.m.
na novo prijavilo 161 brezposelnih. Delo
je bilo ponujeno le za 9 oseb, izvršenih
sta bili samo dve posredovanji. Odpodva-
lo je 10, odpadlo pa 125 oseb. Dne 20. t.m.
je ostalo v evidenci 580 brezposelnih (536
moških in 44 žen) nasproti 556 (498
moških in 58 žensk) dne 10. t. m. Delo
dobijo: Dva čevljarja en krojač en hla-
pec, 2 služkinji, 2 kmečki dekli in 1 kuha-
rica.

— V celjski bolnici je umrl v četrtek
9letni rudarjev sinček Franc Pečnik iz
Bevč pri Velenju, v petek 5letni žagar
Alojz Šibanc iz Belega potoka pri Voljku
v Tovarniški ulici 7 v Gaberju je umrl v
soboto 55letna gospodinja Elizabeta Kid-
riceva.

Iz Maribora

— Božič v gledališču. Božični dan: Ob 15.
uri zadnja letošnja uprizoritev izredno za-
bavne veelelogre »Vihar v kozarec« s Stefo
Dragutinovičev v glavni ulogi. Zvečer ob
20. uri premiera Kalmanove večno lepe in
vesele opere »Bejaderaz. Orientalno ko-
lorirana glasba, ki zveni v orkestru polno
in barvito ter zabavno dejanje drže do dela
stalno na repertoarju gledališč. Bloki ne ve-
ljajo. Na Stefanovo bo ob 15. uri poslednja
popoldanska uprizoritev Nedelove opere.
»Poljska kisa. in to po znižanih cenah. —
Zvečer bo prva ponovitev opere. »Bejade-
raz«.

— Trg preplavljen s perutnino. Sobotni
trg je bil s perutnino zelo bogato založen.
Kmetice so pripeljele na trg preko 2000
piščancev, kokoš, plemen, gosk in rac. Ce-
ne so bile precej visoke, zlasti ker je bilo
pretežno povpraševanje po perutnini.

— Mežica pod snegom. Kakor nam poro-
čajo, je v noči na soboto Mežico pokril
visok sneg. Snežni zameti s Pece so zametli
hiše skoraj do streh in niti stari ljudje ne
pomnijo tako visokega snega v Mežici.

— Požar je grozil celi družini. V soboto
ob 3. uri jutraj je izbruhnil v gospodarskem
poslopiju posestnika Stefana Megličarja silen
požar. Goreče poslopje je bilo pod istim
krovom kakor stanovanjska hiša. V njej je
brezskrbno spala gospodarstvena družina.
Ognjeni zublji so že lizali streho, ko so pri-
hiteli na pomoč sosede in gasilci, ki so po

KIEPURA poje R. Stolzove slagerje
s samim seboj!

večurnem naporu požar pogasili. Zorelo je
gospodarsko poslopje, orodje in vsi predmeti.
Škoda znaša preko 20.000 dinarjev. Vzrok
požara ni znan.

— V cerkvi je kradel. Orožniki so te dni
v Saleku pri Velenju aretirali 38letnega
Boltažarja Poklača, ki so ga zasačili ko je
v Slovenjgradu v župni cerkvi kradel
električne žarnice in sveče. Prav tako je
zmanjkalo tudi v drugih cerkvah mnogo
sveč in žarnic ter sumiljo, da je bil tudi
tam na delu isti cerkveni tat. Poklača so
orožniki izročili sodišču.

KIEPURA v dvojni zasedbi in naj-
boljšem njegovem filmu

— Ker je dekleta spremljal. V noči na
nedeljo je tkalec Franc Z. spremljal neko
deklo na njen dom v Studence. Na Ruski
cesti je k dvojici nepričakovano stopil ne-
znani moški in navadil na spremljevalca
ter ga s pestmi bil po glavi. Na mah je
bilo desno oko v krvi, podplutbe pa je
imel po celi glavi. Sele ko je na njegov krik
na pomoč prihitel na Kralja Petra trgu
služboju stražnik, je napadalec pobežal v
temo.

— Avtomobili in vozovi obitali v snegu.
V noči na soboto, ko je povsod tako močno
snežilo, je snežni zamet marsikoga presene-
til. Zlasti so imeli smolo avtomobilisti. Do-
znali smo, da so tisto noč morali maribor-
ski reševalci iti na pomoč petim avtomobi-
lom, ki so obitali v snegu. V okolici pa
je moralo sredi snega obstati več voz, ki jih
konji niso spravili niti naprej, niti nazaj.
Tudi v Mariboru že več let ni bilo takega
snega.

— Zlate ure... Šivilji Mariji Bračkovi v
Jan Kolarjevi ulici je nedavno ukradel iz za-
klenjenega stanovanja dve zlati uri in zlato
ovratno verigo ter jo tako oškodoval za
3000 Din.

Avtomobilisti obdarujejo prometne stražnike

Ljubljana, 23. decembra
Tukajšnji Avtoklub je na željo mnogih
avtomobilistov organiziral božično obda-
rovanje prometnih stražnikov, ki jih imamo
v Ljubljani 20. Naši prometniki oprav-
ljajo službo na 5 križiščih in sicer pred po-
što, na Marijinem trgu, Mestnem trgu, pred
kavarno Evropo ter na križišču Resljeve in
Sv. Petra ceste.

Svtri popoldne bodo postavljene na teh
križiščih pod božičnim drevescem košarice,
kamor bodo avtomobilisti položili svoje
darove. Zavednemu pozivu se je odzvalo
že mnogo avtomobilistov in so sledeč na-
pisom na obširnih zavetih, zlasti bogati
darovi raznih ljubljanskih trgov, ki pre-
važajo svoje blago z avtomobili.

Poveljstvo varnostne straže je rade volje
prevzelo nalogo, da došla darila sorazmerno
razdeli med vseh 20 stražnikov. Če pa želi
kdo izrečno obdarovati katerega prometnika
naj napiše njegovo ime ali številko na

zavetku. Tajništvo Avtokluba ima tudi že
nekaj takih zavetkov.

Kakor nas obvešča tajništvo Avtoklu-
ba, se sprejemajo darila tudi v tajništvu,
in sicer v naturi ali v denarju ter jih bo
tajništvo pravočasno dostavilo na odreje
no jim mesto.

KINO UNION
Tel. 22-21
DANES PREMIERA
Po dolgem času spet božanski
JAN KIEPURA
res pravi
Ljubljenec vseh žena
Nedosegljivo petje opernih arij, smeh

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 23. decembra katoli-
čani: Viktorija.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matica: Povratek k sreči.

Kino Ideal: Bosambo.

Kino Sloga: Riviera ekspres.

Kino Union: Kieपुरa: »Ljubljenec vseh
žena«.

Kino Siska: Blažen med ženami.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjani trg 5, Kurati,

Gospodstva cesta 10 in Bohinec dnev. Ce-
sta 29. oktobra 31.

Težka nesreča

Ljubljana, 23. decembra

Včeraj in danes sta se pripetili na že-
lezniški progi dve težki nesreči. Na dru-
gem mestu poročamo o tragediji pridnega
delavca, ki ga je podrl vlak, a danes do-
poldne okrog 9.30 se je pripetila na železni-
škem prelazu na Aleševčevi cesti težka
prometna nesreča, pri kateri sta bila ubita
dva konja, voz popolnoma razbit, voznik pa
je pa odtrgal desno nogo.

Takrat je pripeljal čez progo z dvoprež-
nim vozom pesek iz gramozne jame 25-let-
ni Karel Štepl, hlapec pri prevozniku La-
motu. Voznik je korakal ob strani voza,
konja sta pa krepko vlekla voz. Nesreča
je hotela da je prav takrat privozil po pro-
gi stroj M 47. Voznik je z zadnjim hipu
opazil pretečo nevarnost, skočil je naprej
in skušal zadržati konja, ki sta se spla-
šila. Toda že je bilo prepozno: stroj je z
vso silo treščil v konja in voz in pri tem
je prišel pod lokomotivo tudi nesrečni
voznik. Posledice so bile strašne. Oba ko-
nja je ubilo na mestu, enemu je odtrgal
glavo, voz je pa treščilo daleč v stran.

Ob progi je obležal tudi Štepl, revežu je
odtrgal desno nogo nad kolonom, a kljub
temu je ostal pri zavesti. Na pomoč so bili
poklicani reševalci, ki so ga naglo prepe-
ljali v bolnico.

Na kraj nesreče je železniška direkcija
takoj poslala komisijo, ki naj ugotovi, kdo
je kriv nesreče. Železniški prelaz v Alešev-
čevi ulici je brez zapornice, zdi se pa, da je
krivda na vozniku, ker je premalo pazil.

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek 23.: Zaprtlo.

Torek 24.: Zaprtlo.

Sreda 25.: Ob 20. Molière. Premiera. Izven.

Cetrtek 26.: Ob 15.: Uboga Ančka. Mladin-
ska predstava. Izven. Globoko znižaj-
ne cene od 20 Din navzdol.

Petek 27.: Zaprtlo.

OPERA

Ponedeljek 23.: Zaprtlo.

Torek 24.: Zaprtlo.

Sreda 25.: Ob 15. Madame Butterfly, izven.

Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob

20. Presmentani grad. Premiera. Iz-

ven.

Cetrtek 26.: Ob 15. Ples v Savoju. Izven.

Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob

20. Presmentani grad. Izven.

Petek 27.: Zaprtlo.

»Presmentani grad« je naslov nove ope-

rete, ki se bo prvič vprizorila na sloven-

skem odru na božični dan in Stefanovo

zvečer. Ves večer bo vladalo pravo ope-

retno veselje. Sijajna instrumentacija, rit,

mika in melodika vseh pesmi v narodnem

slogu.

Radioprogram

14.00: Vremensko poročilo, borzni

tečaj. — 18.00: Zdravniška ura: O voden-

osti tihva g. dr. B. Magajna). — 18.20:

Glazbeno: »Ančka Razin, sinč, pesnitev na

pl. (orkester bruseljskega konservat.). —

18.40: Ob 60 letnici Ivana Prijatelja (S.

Fr. Ašbrecht). — 19.00: Napoved časa, vre-

menska napoved, poročila, objava sporo-

da, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20.00:

Italijanska opera (radijski orkester). —

21.00: Koporčev večer. — 22.00: Napoved

časa, vremenska napoved, poročila, objava

sporočja. — 22.15: Ob modrih vodah havalj.

skih (plošče).

Torek, 24. decembra.

12.00: Kslofon in zvončki (plošče). —

Tiha noč, ugažena noč — božično zvone-

nje (Glockenengel). — 12.45: Vremenska

napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa,

objava sporočja, obvestila. — 13.15: Nape-

vi za veselo ljudi (radijski orkester). —

14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj.

18.00: Zvonovi stolnice sv. Nikolaja v Ljub-

ljani pozivajo sveti večer. — 18.10:

Božični slovo — zvočna božična igra za

otroke v štirih slikah, epical Joža Vorn-

berger, igrajo člani radijske dram. druž.

rež. Draga Pogorelec. — 19.00: Napoved

časa, vremenska napoved, objava sporo-

čja za praznične dneve. — 19.30: Božični

objavi — zvočna slika (epical in vodi g.

Viktor rman). — 20.00: Zvonjenje in pri-

trikavanje iz naših znanih cerkva (posneto

na plošče in reproducirano). — 21.00: Bo-

žične pesmi poje Ciril Metodov cerkveni

vor, vodi g. Ludvik Puš. — 22.00: Božični

pozdrav voljeva postaje. — 23.10: Napo-

ved časa, vremenska napoved, objava spo-

ročja za praznične dneve. — 22.15: Pesni

raznih narodov za Božič (plošče). — 23.00:

Radijski orkester. — 24.00: Praznični

nočnice iz trnovske cerkve.

Gostilniškim gostom v pojasnilo

Ljubljana, 23. decembra
Naša javnost živi v pogrešnem mnenju, da
bi se moralo točiti v naših gostilnah in re-
stavracijah vino vzpričo nizke nabavne cene
vina v Ljubljani ceneje, nego se toči sicer.
To pogrešno mnenje je razumljivo samo
zaradi tega, ker gosti naših restavracij in
gostiln ne poznajo javnih bremen in ne ro-
zijskih stroškov gostilniškega podjetja. Pov-
prečna cena dobrega vina v konzumu je dan-
es Din 12 do 14 za liter. Kdor izmed na-
ših gostilničarjev je tako srečen, da potочи
100 hl vina letno, ima samo sledeče stro-
ške na en liter vina:
Din 0,76 na stroških dovoza, vkletenja,
kala itd.
2,96 na javnih dajatvah t. j. banovinskih
in občinskih trošarinah, točarskih tak-
si, obveznem prispevku.
4,11 na reziljskih stroških t. j. na-
jemini, davkih, kurjavi, razsvetljavi,
na uslužbenstvu itd.
Skupaj Din 7,82 na 1 liter.
Dodajte k tej svoti še nabavno ceno vina
in vsak konzument si bo takoj na jasnem
ali more za ceno Din 8, 9 ali 10 nuditi go-
stilničar v restavraciji dobro, naravno in
zdravo vino brez škode za svoje premože-
nje.
Totiko v prijazno pojasnilo gostom naših
članov gostilničarjev in restavratorjev.
Uprava združenja gostilniških podjetij v
Ljubljani.

Iz Ormoža

Nudimo Vam vina itd čez ulico:

Gradišinska izbrana bela vina liter Din 12.—
Knezoškofijska Maribor bela
vina « 10.—

Istrijsko belo in ruščice liter Din 12.—
Portugalska belokranjska « 12.—
Portugalske iz Fekere « 12.—
Ovčiček original Gadova peč iz
vileposestev Lazarini « 10.—
Opolo nad 14% « 10.—

Sortirana vina in sicer rizinj,
burgundec, muškatelec, sil-
vance, rolandec — buteljka « 15.—
Bermet L. « 18.—
IL « 14.—
Prošek fini « 20.—

Karlovački izvor liter Din 28.—
Vermouth bell in rdeči « 24.—
Silvovka 50% zajamčeno 9 let
stara « 36.—
Silvovka 48% nova « 28.—
Čajni rum « 28.—

Pristna Uzička klovovača liter Din 24.—
Enclan « 40.—
Brinjevec « 36.—
MALAGA, MARSALA IN RAZNI FINI
LIKEJLI
Želeč vesele praznike se priporočamo
DAJ — DAM

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list
kr. banske uprave dravske banovine« št.
102 z dne 21. decembra objavlja uredbu o
davčnih in taksnih ugodnostih za letalsko
industrijo, uredbu o izločitvi kraja Gruča
in krškem srezu in občine Kostanjevica in
priključitvi občini St. Jernej, uredbu o iz-
ločitvi kraja Grinici in pujskem srezu iz
občine Drbitovci in priključitvi občini Jur-
šinci, uredbu o podaljšanju roka iz § 74
zakona o izkoriščanju vodnih sil za podeli-
tev dovolitve za napravo vodnih melin ja-
kosti do 15 bruto k.s., določbo glede kra-
jevskih dnevnikov naslovljenih na poštini
predal, način plačevanja blaga, uvoženega
iz Italije, pristop republike Kine h kon-
venciji o mednarodni uniji za pomoč, pri-
stop Afganistana k mednarodni konvenciji
za pobiranje trgovine z ženskami in otroki
in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Predsednik pripravljalega odbora go-
spod. Kozina, v odbor pa Ciril Vidmar, Jac-
ko Jarc, Ludvik Klakočar, Karel Juršič,
J. Erker, T. Bajec, Iv. Slokan, V. Pirce, vsi
iz Ljubljane. Hinko Singer (Kranj) inž.
Sajovic (Celje) in v nadzorni odbor Mirko
Kragelj in prof. Sila, oba iz Ljubljane ter
Sredenski (Trbovlje). Na obnem zboru je
bil izvoljen naš šahovski velmožer go-
spod. dr. Milan Vidmar za častnega pred-
sednika.

— Zamude vlakov. Odkar je zapadlo to-
liko snega imamo v železniškem prometu
precejšnje ovire, vlaki vozijo z znatnimi
zamudami, kar je bilo v začetku razumlj-
ivo, zdaj pa ni več. Nihče se ne čudi, če
ima vlak zamudo na zasneženi progi, kjer
ga ovirajo zameti, čuditi se pa moramo,
da vozijo vlaki s tako velikimi zamudami

4. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadeti
rodini naše iskreno sožalje!

— Skupinske smučarske izlete namerava
prirediti Slovensko planinsko društvo v
Ljubljani za manj izvežbane smučarje ter
popolnoma izurjene smučarje — planince. SPD
v Ljubljani vabi izvežbane smučarje planin-
ce, da se nemudoma prijavijo v društveni
pisarni, da prevzamejo vodstvo raznih sku-
pinskih izletov.

— Blagajna Poštne hranilnice, podružnice
v Ljubljani bo poslovala za stranke dne 24.
t. m. od 8. do 12.30.

— Olimpijske Spielee. Izšla je najno-
vejša številka redne mesečne revije »Olim-
pijsche Spielee 1936«, službeno glasilo pri-
reditvenega odbora za izvedbo olimpijskih
iger v Garmisch-Partenkirchenu in Berlinu.
Kakor vse dosedanje, se tudi ta številka
odlikuje po krasnih slikah in bogati opre-
mi. Revija prinaša članke o jadralnem pe-
tenju, o pripravah raznih držav za olimpi-
jado in še razne druge zanimive podrobnosti.
Zlasti zanimiv je zgodovinski pregled
dosedanjih olimpijad. Izšli sta tudi dve
prilogi, ena o pripravah Garmischa, druga
pa nam kaže znamenitosti Berlina s pose-
bnim oziranjem na sportne naprave.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da
bo mrzlo, precej stalno vreme. Včeraj je
snežilo v Beogradu, deževalo in snežilo pa
v Skoplju. Najvišja temperatura je znašala
v Splitu 8, v Skoplju 0, v Beogradu —3, v
Zagrebu —4, v Mariboru —10, v Ljubljani
—10,2, v Rogški Slatini —13. Davi je kazal
barometer v Ljubljani 763,7, temperatura
je znašala —10,2.

— Dve žrtvi smučanja. V Sneberjah sa
je pri smučanju zlomil desno nogo 11letni
Drago Turčinek, ki so ga morali prepe-
ljati v bolnico, prav tako tudi tovarnar-
ja Jakoba Hrovata iz Ljubljane, ki ei je ne-
koliko poškodoval levo nogo.

Iz Ljubljane

— Iz Slova župana dr. Ravniharja od mest-
nega uradništva. Zveza organizacij mestnih
uslužbencev se je danes dopoldne poslovila
od odhajajočega župana dr. Ravniharja. V
imenu mestnega nameštenceva se mu je v
toplih besedah zahvalil za ljubeznivost in
naklonenost magistratni direktor g. Franc
Jančigaj. Župan se je prisrčno zahvalil za
tople besede, potem pa se je poslovil od
načelnikov oddelkov in mestnih podjetij. V
imenu načelnikov in uradnikov se je poslo-
vil od njega direktor Jančigaj. Želel mu v
bodočem delu vse srečo.

— Sportne srajce in vse drugo mo-
sko in damsko perilo, nogavice, rokavice,
samovoznice i. t. d. Vam nudi po res niz-
ki ceni in v dobri kvaliteti trgovka M. MIR-
NAT, Sv. Petra c. 22, Poljanska c. 1.
(Peglezen).

— Iz Sneg in ptički. Zaradi novozapad-
lega snega ptički težje pridejo potrebne hra-
ne. Posledica zapadlega snega je tudi to,
da so se ptiči še bolj približali človeškim
bivališčem, ter oprežajo okrog hiš. Zlasti
veliko ptičkov se je naselilo brž ko je na-
stopil mrzav v naše parke. V Tivoliju je če-
daje več sinic, črnkavcev, kosov in dru-
gih ptičkov. Ljubljancem pa tudi lepo
skrbje za ptičke. Sleherni dan prihajajo v
parke prijatelji ptic in jim natrosijo krme
po tleh in krmilnicah.

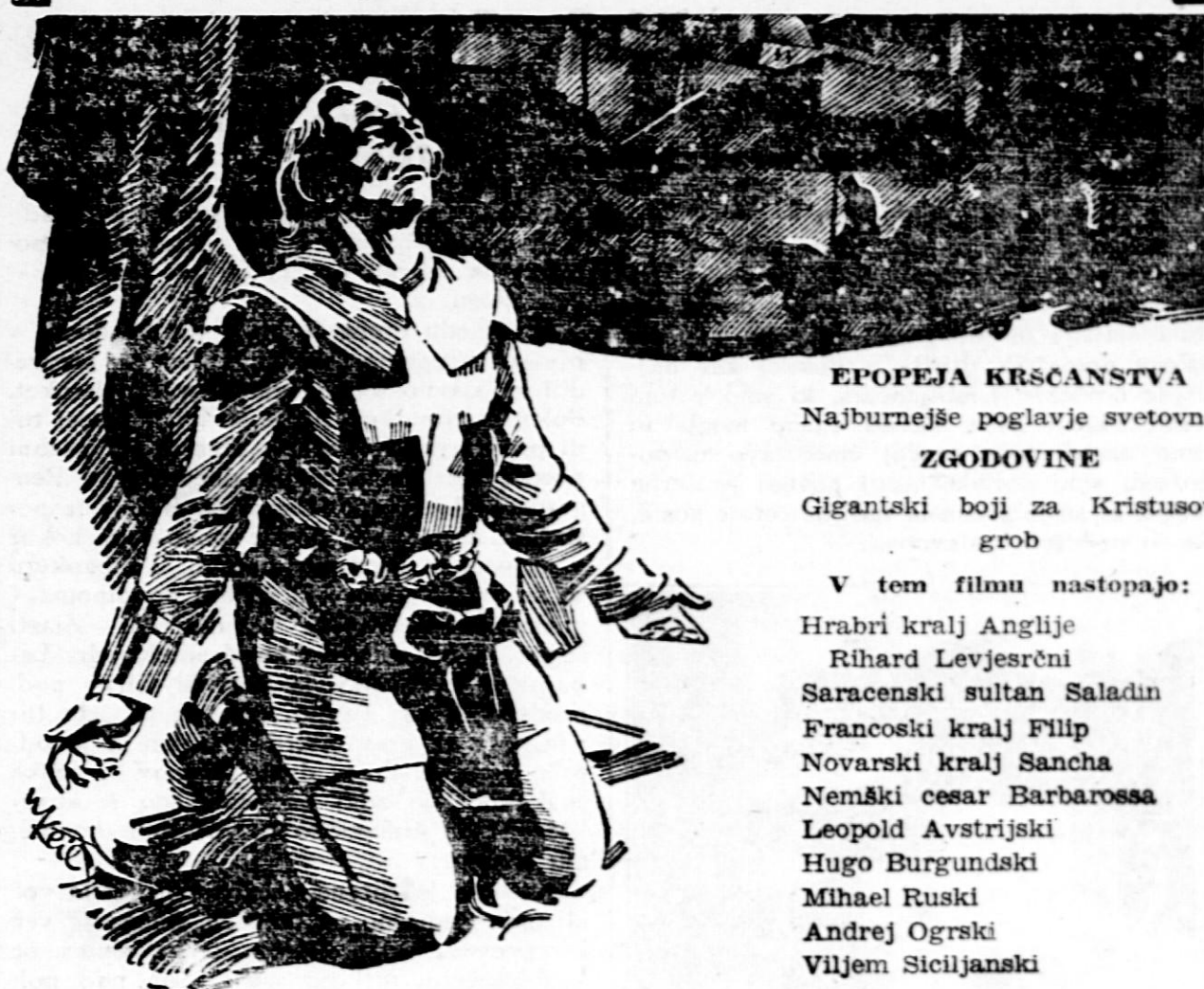
— Iz Vodno večji naval na mestni social-
ni urad. Zima in mrzav sta prignala v me-
sto spet več revežev, ki iščejo podpore na
mestnem socialnem uradu. Krediti pa s
katerim razpolaga urad, so domala že pov-
sem izčrpani in more dobiti podpore le re-
dek prosilec. Te dni so razdelili v mestnem
socialnem uradu precej živeža in obdaro-
vali tudi precej potrebnih z obliko.

KAVA — MOTOH. dnevno sveže pražena.
Ljubljana, Vodnikov trg 5.

— Iz Pazi na vlak! Vozniki se čudijo, od
kod naj pripelje vlak, ko zagledajo opo-
zorilo nanj na trnovskem mostu ob kon-
cu Emonске ceste. Železnice ni nikjer —
pokriva jo namreč debela snežena plast.
Po nabrežju Gradišice je vozil vlak jese-
ni, ko so izvažali iz Ljubljane blato h

Naš božični program Največji monumentalni zgodovinski velefilm

KRIŽARJI

EPOPEJA KRŠCANSTVA

Najburnejše poglavje svetovne

ZGODOVINE

Gigantski boji za Kristusov

grob

V tem filmu nastopajo:

Hrabri kralj Anglije

Rihard Levjesrčni

Saracenski sultan Saladin

Francoski kralj Filip

Novarski kralj Sancha

Nemški cesar Barbarossa

Leopold Avstrijski

Hugo Burgundski

Mihail Ruski

Andrej Ogrski

Viljem Siciljski

Paramountov film v nemškem jeziku

Največja epopeja XII. stoletja.

Predstave za praznike ob 3., 5., 7 $\frac{1}{2}$ in 9 $\frac{1}{4}$ uri.

Vstopnice se rezervirajo v predprodaji.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Koleziji. Železnica je ostala, ker jo bodo
še potrebovali, ostalo je pa tudi še nekaj
svarilnih napisov, ki opozarjajo na vlak in
ki so zdaj pač anahronizem. Priporočil-
vo bi bilo, da bi jih odstranili vsaj zaradi
lepšega.

Nogavice in rokavice vseh vrst,
damske, moške in otroške ima trpežne in
v veliki izbiri trgovka Miloš Karničnik, Stari
trg 8.

— Iz Na praznik sv. Štefana popoldne ob
3. gostuje na Sentjakobskem odru v Mest-
nem domu »Prosvetni odsek« mestnih de-
javcev z vzpizoritvijo »Prisege o polnoč-
ni« pisateljice gospe Komarovi. Vstopnina
znižana.

— Iz Stare božične pesmi skladatelj Lev-
vičnik, Cveka, Lavtizarja in Vavka ter
božične narodne in harmonizacijah M. Baj-
ka, dr. Frana Kimovca in L. Puša smo po-
slušali na cerkvenem koncertu Cirilmetodo-
vega zbora, od sv. Krištofa v frančiškanski
cerkvi. Koncert bi bil zaslužil mnogo večjo
udeležbo občinstva, saj je nudil res pristno
domačo, neizumetno slovensko božično
narodno pesem v prav posrejenih obdel-
vah in tudi krasnem prednašanju. Ciril Me-
todov zbor bo pod vodstvom svojega pev-
odvoje g. skladatelja Ludovika Puša ta kon-
cert ponovil v ponedeljek dne 23. t. m. ob
20. doma, v cerkvi sv. Krištofa. Opozorjam
nanj in priporočam obisk. Vstopnina je ma-
lenkostna, Z. P.

— Iz Prijeta žeparka. Na živliskem trgu
je bilo danes navzlic ponedeljku zaradi
bližajočih se praznikov dokaj živahno.
Gnečo ob stojnicah je izrabila mlajša žen-
ska in pri tem pridno posegala v žep ali
v torbice kupovalk. Ko je kmalu po 9. spet

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 $\frac{1}{4}$ uri

nepreklicno zadnjikrat

BOSAMBO

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10.— Din

brskala po torbici neke starejše gospe, se
je ta nenadoma okrenila in zgrabila ta-
tico za roko. K sreči je bil v bližini straž-
nik, ki je tatico odpeljal na stražnico. Pri
aretiranju, bivši natakarici Milki W., so
našli še tri ukradene denarice v njen pa-
nekaj sto dinarjev.

— Iz Najlepšim božičnim darilom raz-
veselite lahko svoje, ako jam kupite abon-
na za 25 predstav v ljubljanski drami in
operi.

— Iz Ga. Est Viktorija je darovala za Po-
možno akcijo mestne občine ljubljanske
Din 100.—. Christofov učni zavod v Ljub-
ljani je zbral po svojih dijakih za siroma-
šne občane za božično Din 150.—. Obe-
ma dobrotnikoma se mestno poglavarstvo
najiskrenejše zahvaljuje.

— Iz V korist akcije »Vse za otroke« se
cenjeno občinstvo naproša, da se odkupi od
božičnih in novoletnih voščil s tem, da
poslje prispevke direktno na mestno po-
glavarstvo z izrecnim pristožkom: »Voščil-
na odkupnina«. Tudi imena teh daroval-
cev bomo objavili v časopisih.

Žive ribe

posttrvi, ščuke, somiči, smupje in
velika izbira vsakovrstnih morskih
rib nudi najceneje trgovka

J. OGRINC, Gradišče 7, tel. 25-84

— Jugoslovanski tehnik v Brnu. V so-
boto zvečer je prispela v Brno večja sku-
pina jugoslovanskih tehnikov, ki studira-
jo v Pragi. Na ekskurziji po češkoslovaški
so posejili kraljevi Gradec, Pardubice, Olo-
muc, Moravsko Ostravo in Zlín. V sobo-
to so si ogledali mesto in njega tehnične
znamenitosti, včeraj so se pa vrnili v Pra-
go.

— Ustanovitev slovenske šahovske zve-
ze. Včeraj dopoldne se je v hotelu »Me-
tropol« v Ljubljani vršil ustanovni občni
zbor slovenske šahovske zveze, na kate-
rem je bil izvoljen za predsednika doseda.

***** MALI OGLASI *****

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din,
preklicni

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

VINO ZA PRAZNIKE
Hvar belo 8.—, viško črno 9.—, ta-
eviček 10.—, silvanec 10.—, ta-
teljčica vina, rum, likerje toži
vinska klet Mencinger, Sv. Pe-
tra cesta 43 na dvorišču 3559

VESEL BOŽIČ in

SREČNO NOVO LETO.

Božiček obišči

B. Rangusa, Kranj.

Lepe darila: ure, zlatnina,
blekristal jedilni pribor itd.

PRIMERNA SOZUNA

DARILA

ROBERT GOLI

SELENBURGOVA 3

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orke- ster pievavice 76/L

KAPITAL

POL MILIJONA

vložim v razna podjetja ali se
poročim. Zahlevam upravo pre-
moženja po nasvetih iz knjižnice
»Spoznaj sebec«. Dopise na
upravo Slov. Naroda pod Ma-
denka. 3605

PRODAM

LEPE JASLICE, trpežne, kom-
pletne ali posamezne kipe pa-
stirke, ovčice hlevčke vodnja-
re palme nudi najceneje Ko-
njedič Sv. Petra cesta 17 Ljub-
ljana 3418

KOMPLETNE SMUCI iz pra-
vega gorskega lesa za odr-
ale s palicami in vezavo od 130
Din, za otroke od 90 Din na
ura! dohiti pri izdelovalcu Rai-
ar Ljubljana Trnovska ul 25
telefon 34—10. 3498

POZOR! POHISTVO SAVA!

Največja izbira vsakovrstnega
pohistva — sobnih in kuhin-
skih oprav:

Spalnice	od 1600 Din.
omare	375 „
postelje	150 „
kuhinjske oprave	700 „
kuhinjske kredence	400 „
kuhinjske mize	120 „
kuhinjski stoli	50 „
madraci	200 „
šišni vložki	90 „
otroške postelje	325 „
dohi se najugodnejše na obroke	
Vzamemo knjižice in prepis	
Mestne hranilnice Mizarstvo	
Sava, Miklošičeva 6	92/L

GLASBA

Beseda 50 par davek 3.— Din
Najmanjši znesek 6 Din

Za Božič

Klavirске in kromatične
harmonike

ALFONZ BREZNIK

Aleksandrova cesta 7

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

vsakovrstne spremljave in
specialitete le pri

Samo naše domače praške

ADRIA

Sveže morske ribe

v veliki izbiri, za vse postne in božične dni, nudimo na vsako-
vrstne načine pripravljene. Branci in majoneze, barboni,
orade, kalamari, sv. Peter, škampi, morski pajki, bakalar itd.
Istotam točimo priznano prvovrstna vina. Specialni viški
opolo, belo, vugava, prošek in omiško črnino. Pri večjem
odjemu in za praznike znanen popust.

Cenjenim gostom želj vesele božične praznike ter se
vrijudno priporoča

GAJEV HRAM

LJUBLJANSKI DVOR

M. Čepić

M. Čepić

M. Čepić

M. Čepić

POZOR!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem prejela novo vagonsko
posiljko prvovrstnega črnega in belega šibeniškega vina,
katerega točim v gostilni po Din 10.— liter.

Cez praznike bom točila čez ulico:
črno vino po Din 8.—
belo vino « 9.—
opolo pa « 10.—

VSAK DAN SVEŽE MORSKE RIBE!

Se priporoča

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

DUMA vl. STOSIC

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

Gostilna »PRI KMETU« — Gosposvetska c. 8

POCENILI SMO VSA OBLAČILA

Hubertus plašč . . . Din 235.—
Hubertus plašč otroški Din 145.—
Traincoast
Impregniran . . . Din 420.—

Veterni suknjič . . . Din 138.—
(Windjacke)
Zimski površni suknjič Din 178.—
Ina sportni suknjič . . . Din 95.—

Usnat suknjič . . . Din 420.—
Smučarska obleka . . . Din 250.—
Kamgarn obleka
po meri . . . Din 395.—
Ina sportne srajce . . . Din 39.—

Sportni klobuk . . . Din 44.—
Ina pumparice . . . Din 95.—
Double suknje in vaskovratna
izbera vseh oblačilnih potrebščin
v bogati izbiri.

ANTON IN
VLADIMIR
PRESKER

TO SO RES NIZKE CENE!

LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA 14.
TELEFON 38-83.

Planica je dobila še en smuški dom

Svečana otvoritev moderno, razkošno opremljene
dependance doma SK Ilirije

Ljubljana, 23. decembra

Prekrasen solnični dan, jasna modrina neba, ki se da primerjati edino z našim Jadranskim — vse to je povzročilo, da je dobila slavna otvoritev drugega smučarskega doma SK Ilirije v Planici kar najlepše obeležje. Ljubljancem, ki smo v tem času vajeni naše slavnostne znane megle in smo zaradi tega precej čimerkavo razpoloženi, smo seveda takoj postali prešerne volje, ki se je prenesla tudi na ostale goste, ki so prihitali k slavnosti.

Včeraj okoli poldne so se zbrali pred novim domom povabljeni gostje in funkcionarji SK Ilirije. Nagovoril jih je v imenu Ilirije predsednik dr. Lapajne, ki je poudarjal, da je z zgraditvijo novega doma dobila Planica nadaljnjo možnost za še večji razvoj. Ko je duhovni svetnik g. Lavtičar opravil cerkvene obrede in blagoslovil stavbo, so si gostje ogledali notranjost doma, ki v vsakem pogledu odgovarja zahtevam najmodernejšega planinskega hotela. O domu in njega opremlitvi smo že

poročali, omenimo naj le še, da so graditelji pokazali zelo dober okus glede pohištva in izbrali opremo v povsem domačem slogu.

Po ogledu doma je bil v starem domu v bivšem skupnem ležišču, ki so ga preuredili za slavnostno dvorano, svečan banket. Poleg zastopnikov Ilirije so bili navzoči tudi predstavniki lokalnih oblasti in posebni poročevalci vseh večjih dnevnikov. Beograda in Ljubljane. Upravnik Bitenc je poskrbel, da so bili gostje pogosteni kakor v največjem mestnem hotelu. Po banketu so se vrstili govori, ki so bili popolnoma v znamenju prešernega razpoloženja. Zlasti segav je bil nagovor predsednika dr. Lapajne. Za JZSS je čestital Iliriji podpredsednik dr. Pavlin, češ, da je šele Ilirija prav za prav odkrila Planico in jo odprla javnosti. Poleg dveh domov in velike skakalnice je zdaj na razpolago še drsališče, ki bo omogočilo razvoj tudi drsalskega sportu.

Nato se je zbrana družba poizkusila več ali manj uspešno na smučeh. Snega je več ko preveč in to takega o kakršnem se Ljubljancem niti ne sanja. Suh nad drugi meter visok pršič je tako lahko položen na trdo podlago da se dvigne velik oblak prahu, če le malo podrsneš po njem s palico. Naravnost idealna smuka, ki pa bo ugodna šele, ko se bo sneg ulegel. Na Slatni, ki se jo na nekaterih mestih tečajniki gladko izvozili, se je vsem mudilo, da so razkazovali svoje umetnosti. Med umetniki je bil kajpak precej punktaveš, ki pa nikakor niso grenili splošnega veselja. Ko so smučarji odhajali na kolodvor je bila Slatna močno podobna velikemu strovemu hlebcu, ki pa je imel več luknjev kakor sira. Nič hudega, smučarska domova bosta sprejela pod svojo gostoljubno streho tudi punktaveš.

coski zdravniki z veliko požrtvovalnostjo in pogumom borili proti tej strašni bolezni Dr. Jersey s Pasteurjevega zavoda je odkril proti gobavosti zdravilni serum, ki pomaga desetstočnem domačinov v kolonijah in je pravi božji blagoslov. Ta način lečenja sicer ne prinese popolnega izlecenja, pač pa izpremeni zunanjo gobavost v skrito. Obenem očisti telesne soka, da izginejo razne zle tvorbe. Živalski obraz dobi zopet obliko človeškega, bolnik se ne razlikuje več po svoji strahotni zunanosti od zdravih, izgine pa tudi nevarnost okuženja in gobavci si celo sami lahko služijo kruh, ker svoji okolici niso več nevarni. Počasi, zelo počasi postaja zastrupljena kri zopet odporna in tako organizem ni več dostopen okuženju.

Ta način zdravljenja še ni zdravniško splošno priznan, vendar so pa doseženi uspehi zadovoljivi in sicer tem bolj, če pomislimo na brezuspešno borbo proti gobavosti skozi cela desetletja. Koliko zdravnikov je že iskalo sredstva proti tej grozni bolezni in koliko se jih je okužilo! Srečnice opazovanja učinka seruma proti gobavosti je francoska Indokina in borba proti gobavosti je tam tesno zvezana z imenom dr. Montela. Gobavci po vsem svetu vidijo v tem skromnem učenjaku največjega dobrotnika človeštva, svojega osvoboditelja iz groznih muk in zavrženosti.

Edini tibetanski list

V London je prišel menih in misijonar anglikanske cerkve Walter Asboe, ki je dolgo živel in deloval v Tibetu. Priporočal je zelo zanimive podrobnosti iz svojega poklica, ki je izredno težak, kajti budistični Tibetanci niso nič kaj navdušeni za krščanstvo in misijonarje gledajo po strani. V zadnjih 18 letih je prestopilo v krščanstvo samo 146 Tibetancev. Asboe si je prizadeval s predavanji dvigniti kulturno življenje Tibetancev, toda posebnih uspehov v svojem prizadevanju ni dosegel. Pač se je pa pohvalil svojim rojakom, da izdaja edini list, ki izhaja v Tibetu, v tibetanskem jeziku.

To pa seveda ni dnevnik v našem pomenu besede, temveč na ciklistilu razmnoževana tiskovina, izhajajoča samo v 50 izvodih. Pošiljajo jo lamam, ki imajo v Tibetu monopol na čitanje in pisanje in ti jo glasno čitajo ljudem na trgih. List ima pa tudi dva naročnika v inozemstvu in sicer angleški muzej v Londonu in nemški državni muzej. Uredništvo je v Kylangu 3.000 m visoko ležečem mestu. Dostava lista je zelo težka, kajti poudina mesta leže v gorah 4.000 do 5.000 m visoko.

Nevidno letalo

Iz Anglije poročajo, da grade v mornariških letalskih delavnicah novo letalo, ki bo v večjih višinah nevidno. Z zemlje opazovano bo v manjših višinah podobno počasni dvigajočemu se pajčolanu. Gledano od zgoraj se pa sploh ne bo dalo razločiti. Tudi fotografirati se ne bo dalo dobro. Konstrukcije drže Angličje v strogi tajnosti, kar je itak razumljivo. Zato se moramo pač zadovoljiti z domnevanjem o bistvu nevidnega letala. Možna je zlasti, da je letalo dobro maskirano. Kamuflačo so Angličje izumili med burško vojno in jo izpopolnili med svetovno. Ni izključeno, da se da s spopolnjenom kamuflažo zmanjšati vidnost prepleškanih predmetov. Pri vedno naraščajoči hitrosti lovskega in bombarskega letala, ki se že približuje 500 km na uro, se razmeroma lahko zniža vidnost. Če letalo primerno pobarvamo. Prav tako lahko zmanjšamo vidnost letala od zgo-

raj, če je narejen zgornji del iz blesteče lahke kovine, da se sveti kakor zrcalo.

Tretja možnost je v tem, da zakrijemo letalo z umetno meglo. O tem se pa ne da govoriti pri ogromni hitrosti 400 do 500 km na uro in zato lahko sklepamo, da je angleško nevidno letalo pravzaprav izpopolnjeno de la Cierovno avtogiropo, čigar licenca je last angleškega vojnega letalstva. Avtogiropo se premika razmeroma počasi, ima majhen trup brez kril, nadomeščenih s trokrišnim, tankim nosnim propelerjem in zato bi bilo za vsako izmed treh možnosti najprikladnejše. Neslišni Feddenov motor in neslišni propeler, ki so ga tudi izumili v Angliji, moreta izum nevidnega v resnici pa samo slabovidnega letala še bolj podpreti.

Iz Trbovelj

Božičnica vojnih invalidov. Kakor drug leta, tako je tukajšnje Uduženje vojnih invalidov tudi letos potrkalo na vrata raznih dobrosejnih ljudi s prošnjo, da bi prispevali za letošnjo božičnico vojnih žrtev. Odziv sicer ni bil tak, da bi bilo mogoče vse revnejše člane in članice obdarovati, vendar je pač treba vpoštevati današnje težke čase, saj danes še slehernega tarejo mučne skrbi za bodočnost. Uduženje pa je hvaležno vsem dobrotnikom, četudi so darovali le manjši prispevek ali dar za božično obdaritev v revščini živčih vojnih žrtev. Vsi plemeniti darovalci so omogočili Uduženju, da je te dni obdarilo 23 najrevnejših tovarišev-invalidov, vdov in sirot. Razdelil je med te reveže za okroglo Din 1200.— božičnih podpor, tako da si bodo lahko privoščili za praznike vsaj nekoliko večji kos kruha.

Prva žrtev letošnje smuke: Ko zadnje dni le ni hotel zapasti sneg globlje v dolino, je postajala naša zimska veselja v beli naravi željna mladina že nestrpna, zlasti naša mladež, ki dela šele prve poskuse na svojih primitivnih »dilekah«. Nekateri taki nestrpneži gladijo kar zamrzla tla tako dolgo da postanejo poledenela.

SERENADA

— Jasno je: ti pa nosiš s seboj dežnik.
— To je samo preventivni ukrep. Grem namreč zaigrat na kitaro pod okno ljubice, ki nima srca.

Učinkovito sredstvo proti gobavosti

Francoski zdravnik dr. Jersey je odkril serum proti tej
strašni bolezni

Po svetopisemski legendi je bila gobavost kazna za zidanje babilonskega stolpa. Domačini v Indokini pravijo gobavosti srebrna bolezen, ker so telesa ljudi, ki jih napade ta strašna bolezen, vsa pokrita s srebrno lesketajočimi se kozami, da je človek kakor v jeklenem oklepu. Največ gobavcev živi v Afriki, Aziji in Oceaniji. V Zanzibaru, Abesiniji, Indiji in Kitajskem jih je na desetstisoče, v Indokini pa okrog 25.000. V Evropi se pojavi na leto gobavost povprečno v 100 primerih.

V marseillskem pristanišču vidijo ljudje vsako leto staro ladjo, zasidrano dobrega pol kilometra od pristanišča. Druge ladje se je izogibljejo in tudi ribiči se ne upajo blizu. Mornarji se vedno prekrizajo, kadar zagledajo to ladjo. Na jamborih vihra črna zastava, oznanjajoča daleč naokrog, da je ta ladja namenjena prevozu gobavcev. Ljudem, ki jih je napadla ta grozna bolezen, doslej ni bilo pomoči. Gobavost razje-

najprej uhlje in konce prstov, potem prste, lase, ušesa, nos, nazadnje pa izpremeni ves človekov obraz v živalski, podoben levjemu.

Pred evropsko kolonizacijo se je godilo gobavcem slabše, kakor zdaj. Na Daljnem vzhodu so jih zapirali v strogo izolirane vasi in jih prepuščali njihovi strašni usodi. Hrano so jim nosili samo do vasi, kamor so morali hoditi sama po njo. Zdej vozi Francija svoje gobavce na otok Orofara v Tahitskem otočju, kjer prebivajo samo gobavci, misijonarji in evropski zdravniki. Anglija pošilja svoje gobavce na pusti otok Papalagos v Tihem oceanu. Poglavar tega otoka odgovarja angleškemu komisarju na Anamu za to, da noben gobavec ne zapusti otoka in da se nobena ladja otoku ne približa.

Razen kalifornijskega zdravnika, ravnatelja državnega sanatorija za gobavce v Ameriki prof. Walkerja, so se zlasti fran-

Lion Feuchtwagner:

113

Žid Süß

Roman

Možitev Weissenseeve hčerke je zelo presenetila ljudi, čeprav so bili že davno opazili, kako se izpreminja v meščanko. Vojvoda se je jezil, da postane tako glupi pedant in podrejeni uradnik zdej njegov ofic. In dosmrtni naslednik. Ni pa bil nikoli lakomen in za poročilo dani je dal veleposestvo Würtembergu, sloveče po svojih krasnih sadnih vrtovih. Tudi Süß se je zdramil iz svojega vrenja, ki je šlo neprestano za enim ciljem. Tak je pač svet. Vse, kar se zdi v začetku tako mogočno in sladko, se izkaže nazadnje v jedru neznanju, gluho, prazno in klaverno.

In mar ni pogazil te žene v blato in vsakdanost Karel Aleksander? Zares, to sicer ni njegov namen, toda on, Süß bo nazadnje vendarle rešil svet zelo hudobne in nevarne živali, če bo poslušal svoj lastni gon in zakon. Niti na misel mu ni prišlo, da je morda tudi sam deloma kriv padca Magdalene Sibyle. Dal je osedlati kobiljo Assiada in z velikim pompom se je napotil v njen gradič. Mračna, divja veličina je dihala iz tega moža, ki je šlo zadnjič pokazal vso svojo galantnost, čeprav je bil tako mrk in poln trpkosti. Magdalena Sibyla je le polagoma in šele

čez dolgo časa premagala močno zadreg, ki jo je bila obšla ob tem posetu.

Vojvodinja je dejala Weissenseeu in besede so ji pri tem prihajale iz drobnih, rdečih, napetih ust hitro in nekoliko porogljivo: Ne zdi se posebno zadovoljni, Ekscelexca, z izbiro Magdalene Sibyle. In lakovo se je nasmejala. Ali bi ne bilo bolje, če bi bila vzela našega dvornega žida?

— Da, Visokost, — je odgovoril Weissenseeu v zadreg, — to bi mi bilo stokrat ljubše. In iz ust uglasenega, prijaznega gospoda so se žule te besede kot trpek, ozoren krič tako, da se je vojvodinja radovedno in nekoliko presenečeno ozrla nanj ter spregovorila po kratkem molku o nečem drugem.

17.

V predsobi je zaprl komornik Neuffer vrata za Süßom, ki je stopil v vojvodov kabinet. Takoj za hrbtom finančnega ravnatelja se je njegov trdi in resni lakajski obraz tako grozno izpremenil, da ga skoraj ni bilo mogoče spoznati. Iz njega je odsevala surova mržnja gobavca. Žid! vedno ta žid! Res je vojvoda nekoč, ko ga je Neuffer slačil, vzkipe! v silnem gnevu, češ, da bo dal žida zapreti v ječo, da bo tri leta vlačil za seboj okove, potem ga bo posle na vešala. Toda kaj je pomagalo to? Vlada v deželi je bil in ostane žid. Vojvoda se je rogala njegovim.

nasvetom in hvalil druge, če je pa prišlo do dejanja, je storil vedno to, kar mu je nasvetoval žid.

V drugem kotu sobe je čepel na preprogi zamorec. Videl je dobro, kako je komornikov obraz za hip odložil svojo ljubež in v duhu se je veselil te grobe iskrenosti svojega krščanskega kolege. Črnil pa ni niti besedice, njegov trdi obraz se ni izpremenil. Čepel je na preprogi kakor lena žival.

Ta čas je Süß predaval vojvodi. Zarotniki so hoteli udariti že čez dva dni.

Vse priprave so bile končane. Bilo je sklenjeno, da bo vojvoda uradno odpotoval, da kot državni feldmaršal pregleda trdnjavi Kehl in Philippsburg ter se posvetoje z gđanskim zdravnikom Huldorom, največjim ortopedom tistega časa, o svoji hromi nogi. Za čas svoje odsotnosti je imenoval Karel Aleksander začasnou vlado, ministre Schefferja, Pfaua, državnega svetnika Lauza ter generala Remchingena in Rödera pod predstvom vojvodinje, ki se je pripravljala na to vlogo z veliko resnostjo. Ta vlada naj bi v odsotnosti Karla Aleksandra poskrbela za državni prevrat. Najprej naj bi zasedla vse strateško važne kraje v deželi, potem pa proglasila z zakonom enakopravnost katoliške vere, razorožitev prebivalstva ukinitev mnogih paragrafov ustave uvedbo spovedniškega vinarija, prisilno oddajo vsega srebra v vojvodske

kovnice in druge podobne ukrepe.

Süß se je enkrat opozoril vojvodo na to, da je muno potrebno unesničiti načrt gladko in brez prelivanja krvi v eni noči. Vojvoda zapusti deželjo kot ustavni vladar in se vrne čez nekaj ur kot absolutni suveren. Če se to zavleče, če pride do trzavic, bojev in prelivanja krvi, bo vse izgubljeno, dvomilci in omahljivci bodo imeli prav. Ustava se namreč ne da upogniti še bolj, kakor je že upognjena. Niti jezuiti z vso svojo lokavostjo bi ne mogli iztisniti iz nje nobenega soka več. Preostaja torej samo še ena naloga — zomiti jo, a to se ne da doseči nalogoma, to je treba storiti z enim močnim udarcem.

Če se to ne posreči, naenkrat in če bo treba seči po nasilju, bo že samo to dejstvo dokaz, kako zelo so se motili tisti, ki so skovali ta načrt. Corpus evangelicorum se vrže na nje, zapahaj ustave se zapro še trdnje in tesneje. Če pride do boja, bo imela ustavna stran v državi mnogo močnih privrženecov. Podložnike je treba presenetiti z nagim in nepričakovanim uspehom. Potem se bodo močje uklonili, čeprav to ne bo šlo brez škripanja z zobmi. On, Süß, je bil doslej vedno za mirne, počasne ukrepe, čeprav so hoteli drugi nastopiti brutalno. Zia e pa samo ena možnost: potrebno je odkrito, odločno dejanje, pa naj prinese uspeh ali polom.

Vse to je znova pojasnil Süß vojvodi z neizprosno logiko, stvarnostjo in trezno stjo. Potem mu je dokazal še zgovornejša in ognjevitješe, kako bi bila ončasna ta misel, misel o božjem izvoru vladarske moči, če bi jo razmrcvarili in razgledali spori, advokatski triki, praske z meščansko gardo in brezpomembni boji. Tu gre res za vse ali za nič. Bodisi, da se spoji vojvodstvo povsem naravno s svojim vladarjem ali pa j e z gmoja preslaba, la bi se dala v ni uresničiti velika misel.

Karel Aleksander je stal pred njim in se dušil v zadrževanem gnevu. Žid ima prav kakor vedno in dobro je to povedal. Toda kako strahotno globoko vidi v njegovo notranjost. Proč mora, proč za vedno v temo! Kako je že rekel to: Ta gmoja je preslaba za veliko misel. Katera gmoja? Saj je čisto nemogoče, da bi se tačrt izjalovil in vendar, katera gmoja je preslaba? Dežela? Ali pa — ali si je ta žid res drznil kaj takega? Ali pa on, vojvoda? Seveda si je drznil to. Za njegovo prijazno suženjsko masko se skriva drzna, z rameni skomigajoča, dražča dvomljivost. Oh, ta nesramni, podli puntar! Stokrat slabši je od teh trdoglavih, bedastih morilec v parlamentu, ki so samo bedasti osli. Toda ta vedno nasmejani, prijazni podlež ve vse in njegova strupena, nevarna dvomljivost pronicata kot strup prav lo dna notranjosti. Proč mora! Uničiti ga je treba! Za vedno mora izginiti v temi!